

Anotace

Dizertační práce *Neorealismus v italské literatuře* usiluje o konkretizaci a přesnější definici literárního neorealismu skrze analýzu konkrétních literárních děl hlavních představitelů. Formálně je práce rozdělena do jedenácti kapitol. První dvě kapitoly se snaží o teoretický úvod do problematiky související s uvedeným tématem: definice realismu a představení literárních směrů, ze kterých neorealismus vycházel. Třetí kapitola nastiňuje historický a kulturní kontext dvacátých a třicátých let, to jest doby, která předcházela vzniku neorealismu, a zároveň podává stručný přehled kulturních hnutí, která se v té době prosazovala, kapitola se uzavírá analýzou románů, které ještě nejsou neorealisticke, ale svými jazykovými a obsahovými prostředky už neorealismus předznamenávají. Jsou to romány: *Gli Indifferenti* Alberta Moravii, *Paesi tuoi* o Cesara Paveseho a *Conversazione in Sicilia* Elia Vittoriniho. Čtvrtá kapitola je věnována anglickým překladům Cesareho Paveseho, které vnesly do italské literatury nové jazykové prostředky a dále antologii *L'Americana*, kterou v roce 1941 sestavil a editoval Elio Vittorini a která byla jedním z hlavních inspirativních zdrojů, jak pro neorealismus literární, tak filmový. První část páté kapitoly je věnována analýze Gramsciho a Sartrova pojmu angažovaného intelektuála, zatímco druhá část se zabývá Vittoriniho pojetím Nová kultura. Šestá kapitola se podrobně věnuje odboji, který byl výchozím inspiračním zdrojem poválečné literatury a literárnímu rozboru zvolených románů: *Uomini e no* od Vittoriniho, *Il sentiero dei nidi di ragno* od Calvina a romány *Una questione privata* a *Il Partigiano Johny* od Beppeho Fenoglia. Sedmá kapitola se věnuje zobrazení poválečného Říma v *Racconti romani* od Alberta Moravii a *Ragazzi di vita* a *Una vita violenta* od Piera Pasoliniho. Osmá kapitola sleduje tzv. jižní otázku ve třech zvolených dílech: *La gente in Aspromonte* od Corrada Alvara, *Fontamara* od Ignazia Siloneho a *Cristo si é fermato a Eboli*, v nichž se autoři snažili analýzou drsné sociální skutečnosti v jižní Itálii implicitně žalovat fašistický režim. Devátá kapitola se zabývá kulturní a politickou atmosférou v Itálii od konce čtyřicátých let až do konce padesátých let minulého století, tedy dobou, kdy přišla deziluze intelektuálů, která vyvrcholila po událostech v Maďarsku v roce 1956. Závěrečná část deváté kapitoly se věnuje románům *Metello* Vasca Pratoliniho a románu *Quer pasticciaccio brutto de via Merulana* Carla Emilia Gadda, který byl reakcí na neorealismus. Desátá kapitola je zcela samostatná a věnuje se filmovému neorealismu a jeho hlavním představitelům. Závěrečná jedenáctá kapitola shrnuje vysledované aspekty a charakteristiky a snaží se zodpovědět otázku, zda-li je možné mluvit i o literárním neorealismu či existoval jen v kinematografii.

Tato práce vychází převážně z primární literatury – tedy přímo z románů a ze závěrů vytvořených na základě jejich četby a je doplněná podrobným studiem sekundární literatury, jejíž citace jsou v práci

použity.